

533.

K O N W E N C J A

między Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej a Jego Królewską Mością odnośnie do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanji i Północnej Irlandji w przedmiocie postępowania w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Warszawie dnia 26 sierpnia 1931 r.

(Ratyfikowana zgodnie z ustawą z dn. 10 marca 1932 r.—Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 324).

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,
M Y, I G N A C Y M O Ś C I C K I,
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

Wszem wobec i każdemu zosobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia dwudziestego szóstego sierpnia tysiąc dziewięćset trzydziestego pierwszego roku podpisana została w Warszawie konwencja między Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej a Jego Królewską Mością odnośnie do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanji i Północnej Irlandji w przedmiocie postępowania w sprawach cywilnych i handlowych, o następującem brzmieniu dosłownem:

K O N W E N C J A

między Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej a Jego Królewską Mością, odnośnie do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanji i Północnej Irlandji, w przedmiocie postępowania w sprawach cywilnych i handlowych.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
i

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ, KRÓL WIELKIEJ
BRYTANJI, IRLANDJI I BRYTYJSKICH DOMI-
NJÓW ZAMORSKICH, CESARZ INDYJ,

pragnąc okazać sobie wzajemną pomoc przy prowa-
dzeniu postępowania sądowego w sprawach cywil-
nych i handlowych, które toczą się lub w przyszłości
mogą się toczyć przed Ich właściwymi władzami są-
dowymi, postanowili zawrzeć w tym celu konwencję
i mianowali swymi pełnomocnikami:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

Pana Augusta ZALESKIEGO, Ministra Spraw Zagra-
nicznych Rzeczypospolitej Polskiej,

Pana Stefana SIECZKOWSKIEGO, Podsekretarza
Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Rze-
czypospolitej Polskiej i

Jego Królewską Mość, Król Wielkiej Brytanji, Ir-
landji i Brytyjskich Dominjów Zamorskich, Cesarz
Indyj:

Dla Wielkiej Brytanji i Północnej Irlandji:

Jaśnie Wielmożnego Sir William Forbes ERSKINE,
G. C. M. G., M. V. O., Ambasadora Nadzw-
yczajnego i Pełnomocnego Jego Królewskiej Mo-
ści w Rzeczypospolitej Polskiej,

KTÓRZY po przedstawieniu pełnomocnictw, uzna-
nych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgo-
dzili się na następujące postanowienia:

I. Wstęp.

Artykuł 1.

(a) Niniejsza konwencja stosuje się tylko do
spraw cywilnych i handlowych włącznie ze sprawa-
mi niespornymi.

(b) W niniejszej konwencji wyrazy:

(1) „terytorjum jednej (lub drugiej) Wysokiej
Układającej się Strony” będą rozumiane jako ozna-
czające w każdym czasie a) w stosunku do Jego Kró-
lewskiej Mości Króla Wielkiej Brytanji, Irlandji i Bry-
tyjskich Dominjów Zamorskich, Cesarza Indyj, — An-
glię i Walję i wszystkie terytorja, na których obo-
wiązuje niniejsza konwencja z mocy rozciągnięcia jej
na zasadzie artykułu 15-go lub przystąpienia do niej
na zasadzie artykułu 17-go; b) w stosunku do Prezy-
denta Rzeczypospolitej Polskiej — Polskę, z zastrze-
żeniem przepisów artykułu 16-go;

(2) „osoby” należy rozumieć jako oznaczające
osoby fizyczne i osoby prawne;

(3) „osoby prawne” należy rozumieć jako
obejmujące spółki, towarzystwa, związki i inne kor-
poracje;

(4) „poddani lub obywatele Wysokiej Układ-
jącej się Strony” należy uznać za obejmujące osoby

C O N V E N T I O N

between the President of the Republic of Poland
and His Majesty, in respect of the United Kingdom
of Great Britain and Northern Ireland, regarding
legal proceedings in civil and commercial matters.

THE PRESIDENT OF THE POLISH REPUBLIC
and

HIS MAJESTY THE KING OF GREAT BRITAIN,
IRELAND AND THE BRITISH DOMINIONS
BEYOND THE SEAS, EMPEROR OF INDIA,

being desirous to render mutual assistance in the
conduct of legal proceedings in civil and commercial
matters which are being dealt with or which it is
anticipated may be dealt with by their respective
judicial authorities:

have resolved to conclude a Convention for
this purpose and have appointed as their Plenipo-
tentiaries:

The President of the Polish Republic:

Monsieur Auguste ZALESKI, Minister of Foreign
Affairs for the Polish Republic,

Monsieur Stefan SIECZKOWSKI, Under Secretary
of State to the Ministry of Justice for the Po-
lish Republic,

His Majesty the King of Great Britain, Ireland and
the British Dominions Beyond the Seas, Emperor of
India:

For Great Britain and Northern Ireland:

The Right Honourable Sir William Forbes ERS-
KINE, G. C. M. G., M. V. O., His Majesty's
Ambassador Extraordinary and Plenipoten-
tiary to the Polish Republic,

WHO having communicated their full powers, found
in good and due form, have agreed as follows:

I. Preliminary.

Article 1.

(a) This Convention applies only to civil and
commercial matters, including non-contentious mat-
ters.

(b) In this Convention the words:

(1) „Territory of one (or of the other) High
Contracting Party” shall be interpreted (a) in relation
to His Majesty the King of Great Britain, Ireland and
the British Dominions beyond the Seas, Emperor of
India, as meaning at any time England and Wales
and all territories in respect of which the Conven-
tion is in force by reason of extensions under Arti-
cle 15 or accessions under Article 17; (b) in relation
to the President of the Polish Republic as mean-
ing at any time without prejudice to the provisions
of Article 16, Poland;

(2) „Persons” shall be deemed to mean indivi-
duals and artificial persons;

(3) „Artificial persons” shall be deemed to in-
clude partnerships, companies, societies and other
corporations;

(4) „Subjects or citizens of a High Contracting
Party” shall be deemed to include artificial persons

prawne, ustanowione, lub utworzone na zasadzie ustaw, obowiązujących na terytorjum tej Wysokiej Układającej się Strony;

(5) „poddani jednej (albo drugiej) Wysokiej Układającej się Strony“ należy uważać za oznaczające a) w stosunku do Jego Królewskiej Mości wszystkich poddanych Jego Królewskiej Mości, gdziekolwiek bądź zamieszkałych, i wszystkie osoby znajdujące się pod Jego opieką; b) w stosunku do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej — wszystkich obywateli polskich — z zastrzeżeniem przepisów artykułu 16-go;

(6) „urzędnik konsularny“ należy rozumieć jako oznaczające także urzędnika dyplomatycznego.

II. Doręczanie pism sądowych i pozasądowych.

Artykuł 2.

(a) Jeżeli władza sądowa jednej z Wysokich Układających się Stron żąda doręczenia pism sądowych lub pozasądowych, sporządzonych na terytorjum tej Strony osobom przebywającym na terytorjum drugiej Układającej się Strony, to pisma te mogą być doręczone odbiorcy, niezależnie od jego obywatelstwa, którymkolwiek ze sposobów przewidzianych w artykułach 3 i 4.

(b) W części II-iej niniejszej konwencji wyrażenie „kraj pochodzenia“ oznacza kraj, z którego pochodzą pisma, które mają być doręczone, a wyrażenie „kraj wykonania“ oznacza kraj, w którym doręczenie pism na nastąpić.

Artykuł 3.

(a) Wniosek o doręczenie winien być adresowany i przesłany przez urzędnika konsularnego, działającego za kraj pochodzenia, do właściwej władzy kraju wykonania z prośbą o zarządzenie doręczenia pisma, o które chodzi.

(b) Wniosek o doręczenie winien być sporządzony w języku kraju wykonania i winien wymieniać nazwiska i bliższe oznaczenie stron, nazwisko, bliższe oznaczenie i adres odbiorcy i rodzaj pisma, które ma być doręczone; pismo, podlegające doręczeniu, należy załączyć w podwójnym egzemplarzu. Jeśli pismo jest znacznej objętości, będzie przyjęty duplikat istotnej jego części, wystarczającej do stwierdzenia jego tożsamości.

(c) Pismo, które ma być doręczone, winno być sporządzone albo w języku kraju wykonania, albo należy do niego dołączyć tłumaczenie na ten język, poświadczone za zgodność przez urzędnika konsularnego, działającego za kraj pochodzenia, lub przez urzędowego albo przysięgłego tłumacza jednego z obu krajów.

(d) Wnioski o doręczenie należy adresować i przysyłać:

W Anglii — do „Senior Master of the Supreme Court of Judicature“.

W Polsce — do Ministerstwa Sprawiedliwości w Warszawie.

Jeśli władza, do której przesłano wniosek, nie jest właściwa do wykonania go, władza ta (wyjawszy wypadki odmowy wykonania w myśl paragrafu (f) artykułu niniejszego) prześle z urzędu dalej wniosek właściwej władzy kraju wykonania.

constituted or incorporated under the laws of the territory of such High Contracting Party;

(5) „Subjects of one (or of the other) High Contracting Party“ shall be deemed, (a) in relation to His Majesty to mean all subjects of His Majesty wherever domiciled and all persons under His protection; (b) in relation to the President of the Polish Republic to mean, without prejudice to the provisions of Article 16, all Polish citizens;

(6) „Consular officer“ shall be deemed to include diplomatic officer.

II. Service of Judicial and extra-judicial documents.

Article 2.

(a) When judicial or extra-judicial documents drawn up in the territory of one of the High Contracting Parties are required by a judicial authority situated therein to be served on persons in the territory of the other High Contracting Party, such documents may be served on the recipient, whatever his nationality by any of the methods provided in Article 3 and 4.

(b) In Part II of this Convention, the expression „country of origin“ means the country from which the documents to be served emanate, and the expression „country of execution“ means the country in which service of documents is to be effected.

Article 3.

(a) A request for service shall be addressed and sent by the Consular Officer acting for the country of origin to the competent authority of the country of execution, requesting such authority to cause the document in question to be served.

(b) The request for service shall be drawn up in the language of the country of execution and shall state the names and descriptions of the parties, the name, description and address of the recipient, and the nature of the document to be served, and shall enclose the document to be served in duplicate. Where the document is of considerable length, a duplicate of the material parts sufficient to identify it will be accepted.

(c) The document to be served shall either be drawn up in the language of the country of execution, or be accompanied by a translation into such language. Such translation shall be certified as correct by a Consular Officer acting for the country of origin or an official or sworn translator of one of the two countries concerned.

(d) Request for service shall be addressed and sent:

In England to the Senior Master of the Supreme Court of Judicature.

In Poland to the Ministry of Justice in Warsaw.

If the authority to whom a request for service has been sent is not competent to execute it, such authority shall (except in cases where execution is refused in accordance with paragraph (f) of this Article) of his own motion forward the request to the competent authority of the country of execution.

(e) Doręczenie będzie uskutecznione przez właściwą władzę kraju wykonania, która doręczy pismo w sposób przewidziany przez prawo miejscowe tego kraju dla doręczania podobnych pism; wyjąwszy gdy w żądaniu doręczenia zostało wyrażone życzenie zachowania pewnego szczególnego sposobu doręczenia, wówczas bowiem należy zachować ten sposób, o tyle, o ile nie jest sprzeczny z prawem kraju wykonania.

(f) Nie można odmówić wykonania wniosku o doręczenie, uczynionego zgodnie z poprzedzającymi przepisami artykułu niniejszego, chyba że (1) autentyczność wniosku o doręczenie nie jest ustalona, lub (2) Wysoka Układająca się Strona, na której terytorjum wniosek winien być wykonany, uważa, że Jej prawa zwierzchnicze lub bezpieczeństwo mogłyby być przez to naruszone.

(g) W każdym wypadku, gdy wniosek o doręczenie nie został wykonany przez władzę, do której go przesłano, władza ta zawiadomi o tym niezwłocznie urzędnika konsularnego, który przesłał wniosek, podając powody, dla których odmówiono wykonania wniosku lub wymieniając władzę, której wniosek został odstąpiony.

(h) Władza, która wykonała wniosek o doręczenie, winna wystawić zaświadczenie, stwierdzające doręczenie albo podające przyczynę, która przeszkodziła doręczeniu i ustalające fakt, sposób i datę uskutecznienia doręczenia lub jego usiłowania i winna przesłać rzeczony zaświadczenie urzędnikowi konsularnemu, który nadesłał wniosek o doręczenie. Zaświadczenie o uskutecznieniu doręczenia lub o jego usiłowaniu należy umieścić na jednym z dwóch egzemplarzy lub dołączyć do jednego z nich.

Artykuł 4.

(a) Doręczenie może nastąpić bez skierowania jakiegokolwiek prośby do władz kraju wykonania lub bez żadnego współdziałania tych władz jednym z następujących sposobów:

- (1) przez urzędnika konsularnego, działającego za kraj pochodzenia;
- (2) przez agenta wyznaczonego w tym celu bądź przez władzę sądową kraju pochodzenia, bądź przez stronę, na której wniosek pismo zostało wystawione;
- (3) przez pocztę, lub
- (4) jakimkolwiek innym sposobem doręczenia, który nie sprzeciwia się ustawom obowiązującym w chwili doręczenia w kraju wykonania.

(b) Wszystkie pisma doręczane w sposób przewidziany w punkcie (1) poprzedniego paragrafu winny być albo sporządzone w języku kraju wykonania albo zaopatrzone w przekład na ten język poświadczony za zgodność w sposób przepisany w artykule 3 (c), chyba że odbiorca jest poddanym lub obywatelem Wysokiej Układającej się Strony, z której terytorjum pochodzi pismo przeznaczone do doręczenia.

(c) Wysokie Układające się Strony zgadzają się, że w zasadzie jest także pożądane, aby przepisy pa-

(e) Service shall be effected by the competent authority of the country of execution, who shall serve the document in the manner prescribed by the municipal law of such country for the service of similar documents, except that, if a wish for some special manner of service is expressed in the request for service, such manner of service shall be followed in so far as it is not incompatible with the law of that country.

(f) The execution of a request for service, duly made in accordance with the preceding provisions of this Article, shall not be refused unless (1) the authenticity of the request for service is not established, or (2) the High Contracting Party in whose territory it is to be executed considers that his sovereignty or safety would be compromised thereby.

(g) In every instance where a request for service is not executed by the authority to whom it has been sent, the latter will at once inform the Consular Officer by whom the request was sent, stating the ground on which the execution of the request has been refused or the competent authority to whom it has been forwarded.

(h) The authority by whom the request for service is executed shall furnish a certificate proving the service or explaining the reason which has prevented such service, and setting forth the fact, the manner and the date of such service or attempted service, and shall send the said certificate to the Consular Officer by whom the request for service was sent. The certificate of service or of attempted service shall be placed on one of the duplicates or attached thereto.

Article 4.

(a) Service may be effected, without any request to or intervention of the authorities of the country of execution, by any of the following methods:

- (1) By a Consular Officer acting for the country of origin;
- (2) By an agent appointed for the purpose either by the judicial authority of the country of origin or by the party on whose application the document was issued;
- (3) Through the post; or
- (4) By any other method of service which is not illegal, under the law existing at the time of service, in the country of execution.

(b) All documents served in the manner provided in (1) of the preceding paragraph shall, unless the recipient is a subject or citizen of the High Contracting Party from whose territory the document to be served emanates, either be drawn up in the language of the country of execution or be accompanied by a translation into such language, certified as correct as prescribed in Article 3 (c).

(c) The High Contracting Parties agree that in principle it is also desirable that the provisions of pa-

ragrafu (b) niniejszego artykułu stosowały się także do pism doręczalnych w sposób przewidziany w punktach (2), (3) i (4) paragrafu (a) niniejszego artykułu. Wysokie Układające się Strony nie biorą jednak na siebie żadnego zobowiązania w tym względzie, o ile na Ich właściwych terytorjach niema ustaw przewidujących w podobnych wypadkach obowiązek tłumaczeń.

Artykuł 5.

(a) W każdym wypadku, w którym pisma były doręczone zgodnie z postanowieniami artykułu 3, Wysoka Układająca się Strona, której urzędnik konsularny zgłosił wniosek o doręczenie, zwróci drugiej Wysokiej Układającej się Stronie wszystkie koszty i wydatki należne zgodnie z ustawą kraju wykonania osobom użytym do wykonania doręczenia jako też wszystkie koszty i wydatki, powstałe przy wykonaniu doręczenia w sposób odrębny. Koszty te i wydatki nie mogą przewyższać tych, które zwykle są przyznawane przez sądy kraju wykonania.

(b) Zwrotu tych kosztów i wydatków zażąda właściwa władza, która wykonała doręczenie, od urzędnika konsularnego przez którego wniosek był skierowany, przy przesyłaniu mu zaświadczenia przewidzianego w artykule 3 (h).

(c) Poza tem co powyżej zostało przewidziane, żadne opłaty jakiegokolwiek rodzaju nie będą się należały jednej z Wysokich Układających się Stron od drugiej Strony w związku z doręczeniem jakichkolwiek pism.

III. Zbieranie dowodów.

Artykuł 6.

(a) Jeżeli władza sądowa na terytorjum jednej z Wysokich Układających się Stron żąda, aby dowody były zebrane na terytorjum drugiej Wysokiej Układającej się Strony, to dowody takie mogą być zebrane, bez względu na obywatelstwo stron lub świadków, którymkolwiek z trybów, przewidzianych w artykułach 7, 8 lub 9.

(b) W części III-ej niniejszej konwencji wyrażenie:

(1) „Zebranie dowodów” należy uważać za obejmujące przesłuchanie powoda, pozwanego, biegłego, świadka lub jakiegokolwiek innej osoby pod przysięgą lub inaczej;

odebranie od powoda, pozwanego, biegłego, świadka lub jakiegokolwiek innej osoby przysięgi w związku z jakim bądź postępowaniem sądowym; okazywanie, stwierdzanie tożsamości i badanie dokumentów, wzorów lub innych przedmiotów.

(2) „Świadek” należy uważać za obejmujące każdą osobę, od której żąda się złożenia któregośkolwiek z wyżej podanych dowodów.

(3) „Kraj pochodzenia” należy uważać za oznaczające kraj, którego władza sądowa żąda zebrania dowodu, a „kraj wykonania”—kraj, w którym dowody mają być zebrane.

Artykuł 7.

(a) Władza sądowa kraju pochodzenia może, zgodnie z przepisami ustawy swego kraju, zwracać

ragraph (b) of this Article should apply to documents served in the manner provided in (2), (3) and (4) of paragraph (a) of this Article. Nevertheless, in the absence of any legislation in their respective territories making translations obligatory in such cases, the High Contracting Parties do not accept any obligation in this respect.

Article 5.

(a) In any case where documents have been served in accordance with the provisions of Article 3, the High Contracting Party, by whose Consular Officer the request for service was addressed, shall repay to the other High Contracting Party any charges and expenses which are payable under the law of the country of execution to the persons employed to effect service, and any charges and expenses incurred in effecting service in a special manner. These charges and expenses shall not exceed such as are usually allowed in the courts of that country.

(b) Repayment of these charges and expenses shall be claimed by the competent authority by whom the service has been effected from the Consular Officer by whom the request was addressed, when sending to him the certificate provided for in Article 3 (h).

(c) Except as provided above no fees of any description shall be payable by one High Contracting Party to the other in respect of the service of any documents.

III. Taking of evidence.

Article 6.

(a) When a judicial authority in the territory of one of the High Contracting Parties requires that evidence should be taken in the territory of the other High Contracting Party, such evidence may be taken, whatever the nationality of the parties or witnesses may be, in any one of the ways prescribed in Articles 7, 8 or 9.

(b) In part III of this Convention, the expressions:

(1) „Taking of evidence” shall be deemed to include the taking of the statements of a plaintiff, defendant, expert, witness or any other person on oath or otherwise;

the submission to a plaintiff, defendant, expert, witness or any other person of any oath with regard to any legal proceedings; and the production, identification and examination of documents, samples or other objects.

(2) „Witness” shall be deemed to include any person from whom any evidence, as defined above, is required to be taken.

(3) „Country of origin” shall be deemed to mean the country by whose judicial authority the evidence is required, and „country of execution”, the country in which the evidence is to be taken.

Article 7.

(a) The judicial authority of the country of origin may, in accordance with the provisions of the

się przez rekwizycję do właściwej władzy kraju wykonania, prosząc tę władzę o przeprowadzenie do wodu.

(b) Rekwizycja winna być sporządzona w języku kraju wykonania lub winno być do niej dołączone tłumaczenie na ten język. Tłumaczenie to będzie poświadczone za zgodność przez urzędnika konsularnego, działającego za kraj pochodzenia albo przez urzędowego lub przysięgłego tłumacza jednego z obu krajów.

Pismo rekwizycyjne winno w krótkości określić rodzaj postępowania, dla którego żąda się zebrania dowodów, wymienić nazwiska i bliższe oznaczenie stron oraz nazwiska, bliższe oznaczenie i adresy świadków. Należy bądź (1) dołączyć do pisma wykaz pytań, które mają być zadane świadkowi lub świadkom lub, stosownie do przypadku, opis dokumentów, wzorów lub innych przedmiotów, które mają być okazane, zidentyfikowane lub zbadane, wraz z tłumaczeniem uwierzytelnionem w sposób wyżej podany, bądź też (2) w piśmie żądać od właściwej władzy zezwolenia na zadawanie *viva voce* pytań, w sposób w jaki strony lub ich zastępcy życzą sobie je zadawać.

(c) Pisma rekwizycyjne będą przesyłane: w Anglii przez polskiego urzędnika konsularnego do Senior Master of the Supreme Court of Judicature;

w Polsce przez brytyjskiego urzędnika konsularnego do Ministerstwa Sprawiedliwości.

W wypadku, gdy władza, do której pismo rekwizycyjne zostało przesłane, nie jest właściwa do jego wykonania, władza ta (wyjawszy wypadki odmowy wykonania w myśl paragrafu (f) niniejszego artykułu) winna z urzędu przekazać pismo rekwizycyjne właściwej władzy kraju wykonania.

(d) Właściwa władza kraju wykonania nada bieg pismu rekwizycyjnemu i uzyska żądany dowód, posługując się temi samymi środkami przymusowymi i tym samym trybem postępowania jakie stosuje się przy wykonaniu polecenia lub zarządzenia pochodzącego od władz jej własnego kraju, z wyjątkiem gdy w piśmie rekwizycyjnem wyrażono życzenie zastosowania odrębnego postępowania, wówczas bowiem to odrębne postępowanie będzie zastosowane, o ile to nie jest sprzeczne z prawem kraju wykonania.

(e) Urzędnika konsularnego, który przesłał pismo rekwizycyjne, należy, jeżeli sobie tego życzy, zawiadomić o dacie i miejscu, gdzie czynności będą dokonane, aby mógł zawiadomić stronę lub strony interesowane, którym będzie wolno stawić się osobiście lub przez zastępców, jeśli tego sobie życzą.

(f) Wykonania pisma rekwizycyjnego zgodnego z powyższymi przepisami można odmówić tylko wtedy:

- (1) Jeżeli autentyczność pisma rekwizycyjnego nie została ustalona;
- (2) Jeżeli w kraju wykonania wykonanie danego pisma rekwizycyjnego nie należy do zakresu działania władz sądowych;

law of his country, address himself by means of a Letter of Request to the competent authority of the country of execution, requesting such authority to take the evidence.

(b) The Letter of Request shall be drawn up in the language of the country of execution, or be accompanied by a translation into such language. Such translation shall be certified as correct by a Consular Officer acting for the country of origin or by an official or sworn translator of one of the two countries concerned. The Letter of Request shall state briefly the nature of the proceedings for which the evidence is required, the names and descriptions of the parties thereto, and the names, descriptions and addresses of the witnesses. They shall also either (1) be accompanied by a list of interrogatories to be put to the witness or witnesses, or, as the case may be, by a description of the documents, samples or other objects to be produced, identified or examined, and a translation thereof, certified as correct in the manner heretofore provided; or (2) shall request the competent authority to allow such questions to be asked *viva voce* as the parties or their representatives shall desire to ask.

(c) Letters of Request shall be transmitted: In England by a Polish Consular Officer to the Senior Master of the Supreme Court of Judicature.

In Poland by a British Consular Officer to the Ministry of Justice.

In case the authority to whom any Letter of Request is transmitted is not competent to execute it, such authority shall (except in cases where execution is refused in accordance with paragraph (f) of this Article) of his own motion forward the Letter of Request to the competent authority of the country of execution.

(d) The competent authority of the country of execution shall give effect to the Letter of Request and obtain the evidence required by the use of the same compulsory measures and the same procedure as are employed in the execution of a commission or order emanating from the authorities of his own country, except that if a wish that some special procedure should be followed is expressed in the Letter of Request, such special procedure shall be followed in so far as it is not incompatible with the law of the country of execution.

(e) The Consular Officer, by whom the Letter of Request is transmitted, shall, if he so desires, be informed of the date when and the place where the proceedings will take place, in order that he may inform the interested party or parties, who shall be permitted to be present in person or to be represented if they so desire.

(f) The execution of a Letter of Request which complies with the preceding provisions of this Article can only be refused:

- (1) If the authenticity of the Letter of Request is not established;
- (2) If, in the country of execution, the execution of the Letter of Request in question does not fall within the functions of the judiciary;

(3) Jeżeli Wysoka Układająca się Strona, na której obszarze ma być ono wykonane, uważa, że Jej prawa zwierzchnicze lub bezpieczeństwo byłyby przez to naruszone.

(g) W każdym wypadku, gdy pismo rekwizycyjne nie zostało wykonane przez władzę, do której było skierowane, władza ta niezwłocznie zawiadomi o tem urzędnika konsularnego, który je przesłał, podając powody, dla których odmówiono wykonania pisma rekwizycyjnego, w przypadku zaś wymienionym w artykule 7 (c) — wymieniając władzę właściwą, której pismo zostało przekazane.

(h) W razie wykonania pisma rekwizycyjnego, właściwa władza, której zostało ono przesłane lub przekazane, nadesłane urzędnikowi konsularnemu, za którego pośrednictwem pismo zostało przesłane, niezbędne dokumenty, stwierdzające wykonanie pisma.

Artykuł 8.

(a) Władza sądowa kraju pochodzenia może w piśmie rekwizycyjnem, skierowanem do właściwej władzy kraju wykonania, prosić tę władzę o wyznaczenie celem zebrania dowodów, osoby fizycznej, specjalnie wskazanej w piśmie rekwizycyjnem.

Urzędnik konsularny, działający za kraj pochodzenia, lub każda inna odpowiednia osoba fizyczna może być w ten sposób wyznaczona.

(b) W razie zastosowania takiego postępowania stosują się przepisy paragrafów (b), (c), (f), (g) i (h) artykułu 7, lecz następujące postanowienia zastąpią paragrafy (d) i (e) tegoż artykułu.

(c) Władza właściwa kraju wykonania uczyni zadość tej prośbie i wyznaczy osobę fizyczną wskazaną do zebrania dowodów, chyba że ta osoba na to się nie zgodzi. Nadto, o ile zajdzie potrzeba, władza ta użyje takich środków przymusowych jakimi rozporządza z mocy własnych ustaw, celem zabezpieczenia stawianictwa świadków przed osobą w powższy sposób wyznaczoną i złożenia przez nich dowodów.

(d) Osoba w ten sposób wyznaczona będzie miała prawo do odebrania przysięgi i każdy, składający przed nią fałszywe zeznanie, będzie podlegał przed sądami kraju wykonania karom, przewidzianym przez prawo tego kraju za krzywoprzysięstwo.

(e) Dowody winny być zebrane zgodnie z prawem kraju pochodzenia pod warunkiem, że ten tryb nie jest sprzeczny z ustawami kraju wykonania, i strony będą miały prawo stawić się osobiście lub dać się zastąpić przez adwokatów (barristers, solicitors) lub przez wszelkie inne osoby, uprawnione do stawiania przed sądami bądź kraju pochodzenia, bądź kraju wykonania.

Artykuł 9.

(a) Dowody mogą być również zebrane bez skierowania jakiejkolwiek prośby do władz kraju wykonania lub bez współdziałania władz tego kraju przez osobę fizyczną bezpośrednio, do tego wyznaczoną przez sąd kraju pochodzenia. Urzędnik konsularny, działający za kraj pochodzenia lub każda inna odpowiednia osoba może być w ten sposób wyznaczona.

(3) If the High Contracting Party in whose territory it is to be executed considers that his sovereignty or safety would be compromised thereby.

(g) In every instance where a Letter of Request is not executed by the authority to whom it is adressed, the latter will at once inform the Consular Officer by whom it was transmitted, stating the grounds on which the execution of the Letter of Request has been refused, or, in the case provided for in Article 7 (c), the competent authority to whom it has been forwarded.

(h) When a Letter of Request has been executed, the competent authority to whom it was transmitted or forwarded shall send to the Consular Officer by whom it was transmitted the necessary documents establishing its execution.

Article 8.

(a) The judicial authority of the country of origin may, in the Letter of Request adressed to the competent authority of the country of execution, request such authority to appoint to take the evidence an individual specially designated in the Letter of Request.

A Consular Officer acting for the country of origin or any other suitable individual may be so designated.

(b) Where this procedure is adopted, the provisions of paragraphs (b), (c), (f), (g) and (h) of Article 7 shall apply, but the following paragraphs shall be substituted for paragraphs (d) and (e) of that Article.

(c) The competent authority of the country of execution shall give effect thereto and shall appoint the individual designated to take the evidence, unless such individual shall be unwilling so to act. In addition, if necessary, such authority shall make use of such compulsory powers as it possesses under its own law to secure the attendance of and the giving of evidence by the witnesses before the individual so appointed.

(d) The individual thus appointed shall have power to administer an oath, and any person giving false evidence before him shall be liable in the courts of the country of execution to the penalties provided by the law of that country for perjury.

(e) The evidence shall be taken in accordance with the law of the country of origin, provided such method is not contrary to the law of the country of execution, and the parties shall have the right to be present in person or to be represented by barristers or solicitors or by any other persons who are competent to appear before the courts of either the country of origin or of execution.

Article 9.

(a) The evidence may also be taken, without any request to or the intervention of the authorities of the country of execution, by an individual in that country directly appointed for the purpose by the court of the country of origin. A Consular Officer acting for the country of origin or any other suitable individual may be so appointed.

(b) Ten, kto został wyznaczony w ten sposób do zebrania dowodów, może żądać od osób wymienionych przez sąd, który go wyznaczył, stawienia się przed nim i złożenia dowodów. Może przeprowadzić wszelkiego rodzaju dowody, o ile to nie jest sprzeczne z prawem państwa wykonania, i może odbierać przysięgę. Stawienie się i złożenie zeznań przed nim będzie całkowicie dobrowolne i żadne środki przymusowe nie będą stosowane.

(c) Wezwania do stawiennictwa, pochodzące od takiej osoby, będą sporządzone, o ile odbiorca nie jest poddanym lub obywatelem Wysokiej Układającej się Strony, dla której władzy sądowej żąda się dowodu — w języku kraju wykonania lub będzie do nich dołączone tłumaczenie na ten język.

(d) Dowody mogą być zebrane zgodnie z postępowaniem uznanem przez prawo kraju pochodzenia i strony będą miały prawo stawić się osobiście lub dać się zastąpić przez adwokatów (barristers, solicitors) tego kraju lub przez wszelkiego rodzaju zastępców uprawnionych do stawiania bądź przed sądami kraju pochodzenia bądź kraju wykonania.

Artykuł 10.

Okoliczność, że usiłowanie zebrania dowodów w trybie wyłuszczonej w artykule 9 nie osiągnęło skutku z powodu odmowy świadka stawienia się lub złożenia dowodów, nie wyłącza późniejszego zgłoszenia żądania zgodnie z artykułem 7 lub 8.

Artykuł 11.

(a) Jeżeli dowody zostały zebrane w trybie przewidzianym w artykule 7 lub 8, Wysoka Układająca się Strona, której władza sądowa wystosowała pismo rekwizycyjne, zwróci drugiej Wysokiej Układającej się Stronie wszelkie koszty i wydatki, które poniosła właściwa władza tej Strony przy wykonaniu pisma rekwizycyjnego, a mianowicie koszty i wydatki należne świadkom, biegłym, tłumaczom, koszty sprowadzenia świadków, którzy nie stawili się dobrowolnie, oraz koszty i wydatki należne osobom, które byłyby delegowane do dokonania czynności, w wypadkach, gdy prawo kraju wykonania na to pozwala oraz wszelkie koszty i wydatki powstałe z zastosowania zażądanego odrębnego trybu postępowania. Koszty te i wydatki będą takie same, jak te, które zwykle są przyznawane w podobnych wypadkach w sądach kraju wykonania.

(b) Właściwa władza, która wykonała rekwizycję, zażąda zwrotu tych kosztów i wydatków od urzędnika konsularnego, który przesłał rekwizycję, jednocześnie z dostarczeniem mu dokumentów stwierdzających wykonanie rekwizycji zgodnie z przepisami artykułu 7 (h).

(c) Poza tem, co zostało powyżej przewidziane, żadnych innych opłat jakiegokolwiek bądź rodzaju jedna z Wysokich Układających się Stron nie będzie zwracała drugiej z tytułu zebrania dowodów.

IV. Prawo ubogich, areszt za długi i zabezpieczenie kosztów.

Artykuł 12.

Poddani lub obywatele jednej z Wysokich Układających się Stron będą traktowani na terytorjum drugiej Wysokiej Układającej się Strony zupeł-

(b) An individual so appointed to take evidence may request the persons named by the court appointing him to appear before him and to give evidence. He may take all kinds of evidence which are not contrary to the law of the country of execution, and shall have power to administer an oath. The attendance and giving of evidence before any such individual shall be entirely voluntary and no measures of compulsion shall be employed.

(c) Requests to appear issued by such individual shall, unless the recipient is a subject or citizen of the High Contracting Party for whose judicial authority the evidence is required, be drawn up in the language of the country of execution or be accompanied by a translation into such language.

(d) The evidence may be taken in accordance with the procedure recognised by the law of the country of origin, and the parties will have the right to be present in person or to be represented by barristers or solicitors of that country or by any representatives who are competent to appear before the courts either of the country of origin or of the country of execution.

Article 10.

The fact that an attempt to take evidence by the method laid down in Article 9 has failed owing to the refusal of any witness to appear or to give evidence does not preclude a request being subsequently made in accordance with Article 7 or 8.

Article 11.

(a) Where evidence is taken in the manner provided in Article 7 or 8 the High Contracting Party, by whose judicial authority the Letter of Request was addressed, shall repay to the other High Contracting Party any charges and expenses incurred by the competent authority of the latter in the execution of the request in respect of any charges and expenses payable to witnesses, experts, interpreters, or translators, the costs of obtaining the attendance of witnesses who have not appeared voluntarily, and the charges and expenses payable to any person whom such authority may have deputed to act, in cases where the law of the country of execution permits this to be done, and any charges and expenses incurred by reason of a special procedure being requested and followed. These charges and expenses shall be such as are usually allowed in similar cases in the courts of the country of execution.

(b) The repayment of these charges and expenses shall be claimed by the competent authority by whom the Letter of Request has been executed from the Consular Officer by whom it was transmitted when sending to him the documents establishing its execution as providing in Article 7 (h).

(c) Except as above provided no fees of any description shall be payable by one High Contracting Party to the other in respect of the taking of evidence.

IV. Judicial assistance for poor persons, imprisonment for debt and security for costs.

Article 12.

The subjects or citizens of one High Contracting Party shall enjoy in the territory of the other High

nie narówni z własnymi poddanymi lub obywatelami co do prawa ubogich i aresztu za długi, tudzież, pod warunkiem, że zamieszkują na terytorjum tej drugiej Wysokiej Układającej się Strony, nie będą obowiązani do składania zabezpieczenia kosztów w takim wypadku, gdy poddany lub obywatel tej drugiej Wysokiej Układającej się Strony nie byłby do tego obowiązany.

V. Postanowienia ogólne.

Artykuł 13.

Wszelkie trudności, któreby powstały w związku ze stosowaniem niniejszej konwencji, będą rozstrzygane w drodze dyplomatycznej.

Artykuł 14.

Konwencja niniejsza, której teksty angielski i polski są jednakowo autentyczne, podlega ratyfikacji. Dokumenty ratyfikacyjne będą wymienione w Londynie. Konwencja wejdzie w życie w miesiąc po dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych i będzie obowiązywała w przeciągu 3 lat po jej wejściu w życie. O ile żadna z Wysokich Układających się Stron nie zawiadomi drugiej w drodze dyplomatycznej przynajmniej na sześć miesięcy przed upływem rzeczonożego trzyletniego okresu o swoim zamiarze wypowiedzenia konwencji, będzie ona obowiązywała nadal aż do upływu sześciu miesięcy od dnia, w którym którakolwiek z Wysokich Układających się Stron zawiadomi o wypowiedzeniu konwencji.

Artykuł 15.

(a) Konwencja niniejsza nie będzie miała ipso facto zastosowania do Szkocji lub Północnej Irlandji ani do jakichkolwiek Kolonij lub Protektoratów Jego Królewskiej Mości Króla Wielkiej Brytanji, Irlandji i Zamorskich Dominjów Brytyjskich, Cesarza Indyj, ani do jakichkolwiek terytorjów pozostających pod Jego zwierzchnictwem, ani do terytorjów mandatowych, nad którymi Jego Rząd w Zjednoczonym Królestwie sprawuje mandat, lecz Jego Królewska Mość może w każdej chwili, w czasie gdy konwencja niniejsza trwa w mocy zgodnie z artykułem 14-tym, rozciągnąć działanie konwencji na każde z wyżej wspomnianych terytorjów zapomocą zawiadomienia dokonanego przez swego ambasadora w Warszawie.

(b) Zawiadomienie takie winno wymienić władze na odnośnem terytorjum, do których ma być przesłany wniosek o doręczenie w myśl artykułu 3 lub pismo rekwizycyjne w myśl artykułu 7, i język, w którym pisma i tłumaczenia mają być sporządzone. Wejście w życie takiego rozciągnięcia konwencji nastąpi w terminie miesięcznym od daty tego zawiadomienia.

(c) Każda z Wysokich Układających się Stron może w każdym czasie po upływie trzech lat od wejścia w życie rozciągnięcia tej konwencji na którekolwiek z terytorjów wyszczególnionych w paragrafie (a) artykułu niniejszego, wypowiedzieć do rozciągnięcia, zawiadamiając o tem wypowiedzeniu w drodze dyplomatycznej na sześć miesięcy naprzód.

(d) Wypowiedzenie konwencji w myśl artykułu 14 będzie wypowiedzeniem jej ipso facto co do

Contracting Party a perfect equality of treatment with subjects or citizens of that High Contracting Party as regards free judicial assistance for poor persons and imprisonment for debt; and, provided that they are resident in the territory of the other High Contracting Party, shall not be compelled to give security for costs in any case where a subject or citizen of such other High Contracting Party would not be so compelled.

V. General provisions.

Article 13.

Any difficulties which may arise in connexion with the operation of this Convention shall be settled through the diplomatic channel.

Article 14.

The present convention, of which the English and Polish texts are equally authentic, shall be subject to ratification. Ratifications shall be exchanged in London. The Convention shall come into force one month after the date on which ratifications are exchanged and shall remain in force for three years after the date of its coming into force. If neither of the High Contracting Parties shall have given notice through the diplomatic channel to the other not less than six months before the expiration of the said period of three years of his intention to terminate the Convention, it shall remain in force until the expiration of six months from the day on which either of the High Contracting Parties shall have given notice to terminate it.

Article 15.

(a) This Convention shall not apply ipso facto to Scotland or Northern Ireland, nor to any of the Colonies or Protectorates of His Majesty the King of Great Britain, Ireland and the British Dominions beyond the Seas, Emperor of India, nor to any territories under His suzerainty, nor to any Mandated territories in respect of which the mandate is exercised by His Government in the United Kingdom, but His Majesty may at any time, while this Convention is in force under Article 14, by a notification given through His Ambassador at Warsaw, extend the operation of the Convention to any of the abovementioned territories.

(b) Such notification shall state the authorities in the territory concerned to whom requests for service under Article 3 or Letters of Request under Article 7 or 8 are to be transmitted, and the language in which communications and translations are to be made. The date of the coming into force of any such extension shall be one month from the date of such notification.

(c) Either of the High Contracting Parties may, at any time after the expiry of three years from the coming into force of an extension of this Convention to any of the territories referred to in paragraph (a) of this Article, terminate such extension on giving six months notice of termination through the diplomatic channel.

(d) The termination of the Convention under Article 14 shall, unless otherwise expressly agreed to

każdego z terytorjów, na które została rozciągnięta w myśl paragrafu (a) artykułu niniejszego o ile obie Wysokie Układające się Strony wyraźnie nie postanowią inaczej.

Artykuł 16.

(a) Wysokie Układające się Strony zgadzają się, że Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, z mocy artykułu 104 Traktatu Pokoju, podpisanego w Wersalu 28 czerwca 1919, i artykułów 2 i 6 konwencji, zawartej między Polską a Gdańskiem 9 listopada 1920, może w każdej chwili, gdy niniejsza konwencja trwa w mocy na zasadzie artykułu 14 lub na zasadzie jakiegokolwiek przystąpienia z mocy artykułu 17, oświadczyć zapomocą zawiadomienia dokonanego drogą dyplomatyczną, że niniejsza konwencja będzie się stosowała do Wolnego Miasta Gdańska.

(b) Po dokonaniu takiego zawiadomienia przepisy niniejszej konwencji będą się stosowały do terytorjum Wolnego Miasta Gdańska i do obywateli Wolnego Miasta.

(c) Każda z Wysokich Układających się Stron może w każdej chwili po upływie trzech lat od daty wejścia w życie zawiadomienia przewidzianego w paragrafie (a) niniejszego artykułu wypowiedzieć stosowanie niniejszej konwencji do Gdańska, zawiadamiając o wypowiedzeniu na sześć miesięcy naprzód w drodze dyplomatycznej.

(d) Wypowiedzenie niniejszej konwencji zgodnie z artykułem 14 będzie wypowiedzeniem jej w stosunku do Wolnego Miasta Gdańska, o ile obie Wysokie Układające się Strony wyraźnie nie postanowią inaczej.

Artykuł 17.

(a) Wysokie Układające się Strony zgadzają się, że Jego Królewska Mość Król Wielkiej Brytanji, Irlandji i Brytyjskich Dominjów Zamorskich, Cesarz Indji może w każdej chwili w czasie, gdy konwencja niniejsza trwa w mocy bądź w myśl artykułu 14 bądź z mocy jakiegokolwiek przystąpienia w myśl artykułu niniejszego, przystąpić do konwencji niniejszej co do każdego Członka Brytyjskiego Związku Narodów (British Commonwealth of Nations), którego Rząd życzyłby sobie dokonania przystąpienia, z zastrzeżeniem, że zawiadomienie o przystąpieniu nie może nastąpić wówczas, gdyby Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej zawiadomił o wypowiedzeniu konwencji co do wszystkich terytorjów Jego Królewskiej Mości, do których konwencja ma zastosowanie. Postanowienia artykułu 15 (b) będą miały zastosowanie do tego zawiadomienia. Każde takie przystąpienie osiągnie skutek po upływie miesiąca od dnia zawiadomienia.

(b) Po upływie trzech lat od dnia wejścia w życie jakiegokolwiek przystąpienia w myśl paragrafu (a) niniejszego artykułu, każda z Wysokich Układających się Stron może, zawiadamiając o tem w drodze dyplomatycznej na sześć miesięcy naprzód, wypowiedzieć stosowanie konwencji co do każdego kraju, co do którego zawiadomiono o przystąpieniu. Wypowiedzenie konwencji w myśl artykułu 14-go nie będzie miało wpływu na stosowanie jej do każdego takiego kraju.

(c) Każde zawiadomienie o przystąpieniu w myśl paragrafu (a) niniejszego artykułu może obejmować

by both High Contracting Parties, ipso facto terminate it in respect of any territories to which it has been extended under paragraph (a) of this Article.

Article 16.

(a) The High Contracting Parties agree that the Government or the Republic of Poland, acting in virtue of Article 104 of the Treaty of Peace signed at Versailles on the 28-th June, 1919, and of Articles 2 and 6 of the Convention concluded between Poland and Dantzig on the 9-th November, 1920, may at any time while the present Convention is in force, under Article 14 or by virtue of any accession under Article 17, declare that the present Convention shall apply to the Free City of Dantzig, by a notification given through the diplomatic channel.

(b) Upon such notification being made, the provisions of the present Convention shall apply to the territory of the Free City of Dantzig and the citizens of the Free City.

(c) Either High Contracting Party may terminate the application of the Convention to Dantzig at any time after the expiry of three years from the date of the coming into force of the notification referred to in paragraph (a) of this Article, by giving six months notice of termination through the diplomatic channel.

(d) The termination of the Convention under Article 14 shall unless otherwise expressly agreed to by both High Contracting Parties, terminate it in respect of the Free City of Dantzig.

Article 17.

(a) The High Contracting Parties agree that His Majesty the King of Great Britain, Ireland and the British Dominions beyond the Seas, Emperor of India, may at any time, while the present Convention is in force, either under Article 14 or by virtue of any accession under this Article, by a notification given through the diplomatic channel, accede to the present Convention in respect of any Member of the British Commonwealth of Nations whose Government may desire that such accession should be effected, provided that no notification of accession may be given at any time when the President of the Polish Republic has given notice of termination in respect of all the territories of His Majesty to which the Convention applies. The provisions of Article 15 (b) shall be applicable to such notification. Any such accession shall take effect one month after the date of its notification.

(b) After the expiry of three years from the date of the coming into force of any accession under paragraph (a) of this Article, either of the High Contracting Parties may, by giving six months notice of termination through the diplomatic channel, terminate the application of the Convention to any country in respect of which a notification of accession has been given. The termination of the Convention under Article 14 shall not affect its application to any such country.

(c) Any notification of accession under paragraph (a) of this Article may include any dependency

mować wszelkie terytorja zależne lub mandatowe, zarządzane przez Rząd kraju, co do którego zawiadomiono o przystąpieniu, a każde zawiadomienie o wypowiedzeniu w stosunku do każdego z krajów w myśl paragrafu (b) będzie miało zastosowanie do każdego terytorjum zależnego lub mandatowego, które było objęte zawiadomieniem o przystąpieniu dotyczącem tego kraju.

NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani podpisali konwencję niniejszą w brzmieniu polskim i angielskim i wycisnęli na niej swoje pieczęcie.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Warszawie, dnia 26 sierpnia 1931 r.

(—) *August Zaleski*

(—) *Stefan Sieczkowski*

(—) *William Erskine*

Zaznajomiwszy się z powyższą konwencją, uznaliśmy ją i uznajemy za słuszną zarówno w całości jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadczamy, że jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona i przyrzekamy, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 29 kwietnia 1932 r.

(—) *I. Mościcki*

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej
Prezes Rady Ministrów:

(—) *A. Prystor*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *August Zaleski*

